

ERDÉLYI GAZDA

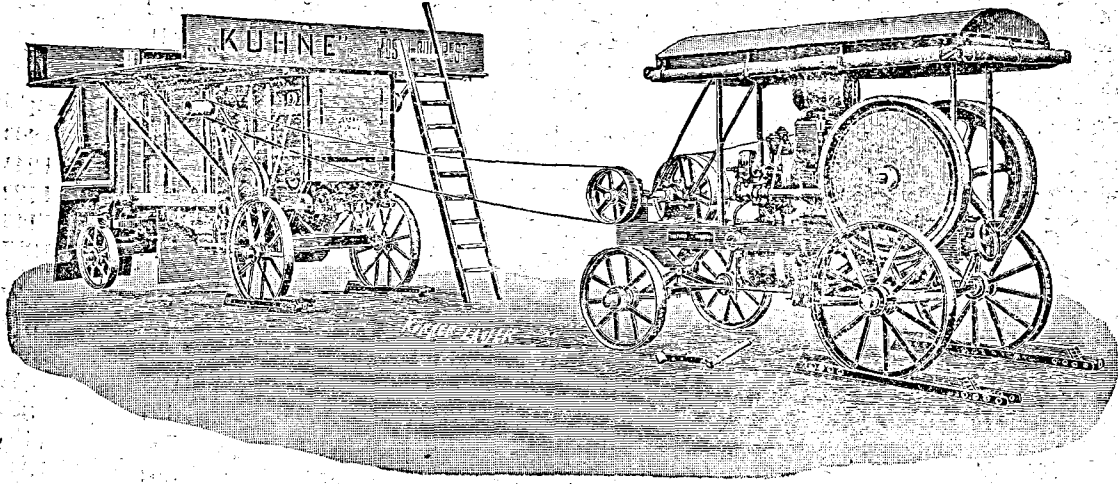
XLIV. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1912 Május 19.

20. SZÁM.

Motorhajtású cséplőkészletek

elsőrendű
kivitelben.

Mindennemű egy- és többsoros
kapálóeszközök, javított rendszerű
„1912“ Osborne fűkaszalógépek, leg-
tökéletesebb New-Osborne
kévekötő-aratógépek, sortrá-
gyázó „Royal Drill“ vetőgépek
beszerezhetők

'KÜHNE' mezőgazdasági
gépgyár r.-t. **Moson.**

FŐRAKTÁR:

2012

Fiókok saját kezelésben:

BUDAPEST, VÁCI-KÖRUT 57/a.

Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legjobbak,

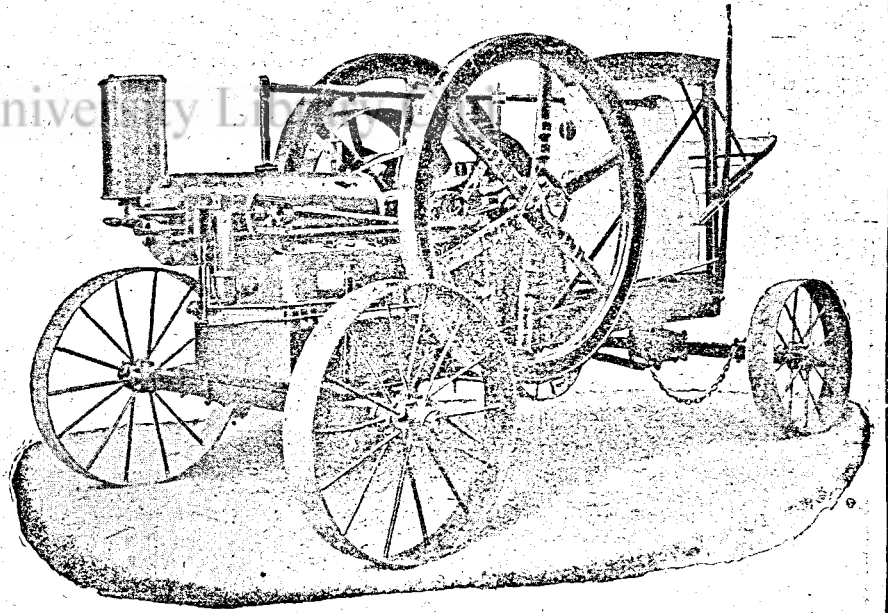
mert szerkezetük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb bérésre lehet bízni; mert az alkatrészek
cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert
üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

- I. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecs kavágó, darológép, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízszivattyú stb. stb. hajtására.)
- I. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok, 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. stb. számára.)
- I. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszártépőgép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)
- I. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- I. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalogust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:

International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.

Mindennemű

Gazdasági gépek, eszközök és anyagok

legelőnyösebb beszerzési helye a

Székely Gazdák Szövetkezete, Marosvásárhelyt

Kühne mosoni gépgyára és **Mc. Cormick** arató-
gépgyár erdélyrészi vezérképviselője.

Elsőrendű borsajtókat, szőlőzuzókat, ekéket, vetőgépeket és boronákat, továbbá tárcsás-
boronákat, kukoricaszártépőgépeket készletben tartunk s azonnal szállíthatunk.

A magyar királyi államvasutak erdélyrészi fő- és mellékvonalainak menetrendje.
A vég- és csatlakozó állomások kimutatásával.

Gy. 205	Sz. 615	Sz. 745	Gy. 935	ind.	Budapest ny. p. u. a gyorsvonat	érk.	Sz. 720	Gy. 730	Sz. 615	Gy. 920
" 1030	" 722	" 1252	" 626	érk.)	Kolozsvár	(ind.	" 619	" 1031	" 640	" 140
Sz. 1051	" 832	" 115	" 646	ind.)	Aranyos-Gyéres	(érk.	" 544	" 959	" 612	Sz. 1256
" 1223	" 1017	" 250	" 753	érk.	Kocsárd	ind.	" 413	" 837	" 448	" 1120
" 101	" 1057	" 3 9	" 814	érk.)	Tövis	(ind.	" 330	" 808	" 417	" 1119
" 214	" 1232	" 520	" 853	ind.)	Küküllőszeg	(érk.	" 210	" 723	" 308	" 1029
" 301	" 133	" —	" 905	érk.)	Kiskapus	(ind.	" 132	" 711	" 222	" 1000
" 346	" 206	" —	" 928	ind.)	Segesvár	ind.	" 101	" 650	" 153	" 930
" 502	" 303	" —	" 1009	érk.)	Héjasfalva	ind.	" 1212	" 614	" 1257	" 843
" 712	" 447	" —	" 1112	érk.)	Brassó	ind.	" 1040	" 515	" 1124	" 713
" 813	" 527	" —	" 1129	érk.)	Budapest K. p. u. a gyorsvonat	érk.	" 1008	" 453	" 1058	" —
" 1245	" 856	" —	" 225	érk.)	Arad	(ind.	" 636	" 148	" 741	" —
Gy. 705	Sz. 750	Gy. 200	Sz. 930	ind.	Piski	(érk.	Sz. 545	Gy. 125	Sz. 725	Gyv. 920
" 1232	" 329	" 658	" 602	érk.)	Alvinc	(ind.	" 934	" 820	" 1142	" 416
" 1247	" 404	" 708	" 632	ind.)	Gyulafehérvár	(érk.	" 852	" 808	" 1050	" 403
" 400	" 902	" 1019	" 1047	érk.)	Tövis	ind.	" 421	" 455	" 614	" 1244
" 500	" 1032	" 1126	" 1211	érk.)	Kocsárd	ind.	" 253	" 350	" 445	" 1132
" 514	" 1153	" 1139	" 1241	érk.)	Marosludas	ind.	" 235	" 336	" 416	" 1116
" 535	" 1127	" 1200	" 106	érk.)	Marosvásárhely	ind.	" 205	" 315	" 351	" 1057
Szv. 220	Sz. 830	Sz. 335	Sz. 818	ind.	Szászrégen	érk.	Sz. 705	Szv. 1047	Sz. 212	Szv. 657
" 257	" 907	" 410	" 855	érk.)	Gyergyszentmiklós	(ind.	" 625	" 1098	" 134	" 613
" 412	" 1022	" 534	" 1008	ind.)	Mádéfalva	(érk.	" 510	" 852	" 1219	" 507
" 442	" 1052	" 607	" —	érk.)	Sepsiszentgyörgy	(érk.	" —	" 814	" 1148	" 455
" 545	" 1155	" 710	" —	ind.)	Brassó	ind.	" —	" 709	" 1046	" 355
" 1000	" 354	" —	" —	érk.)	Kiskapus	érk.	" 910	" —	" 700	" 1153
" 1130	" 523	" 420	" —	ind.)	Nagyszeben	ind.	" 737	" —	" 529	" 1020
" 329	" 748	" 629	" —	érk.)	Fogarás	ind.	" 433	" —	" —	" 705
" 520	" 926	" 810	" —	érk.)	Segesvár	ind.	" 245	" —	" —	" 531
Sz. 224	Sz. 1019	V. 3 8	Szv. 710	ind.	Héjasfalva	érk.	V. 916	Sz. 604	Vv. 900	Sz. 1233
" 355	" 1155	" 522	" 840	érk.)	Székelyudvarhely	(ind.	" 746	" 434	" 794	" 1110
" 813	" 548	" —	" —	érk.)	Brassó	ind.	" 333	" —	" —	" 442
—	Szv. 455	V. 1124	V. 730	ind.	Segesvár	érk.	V. 702	V. 442	V. 1000	—
—	" 526	" 1154	" 800	érk.)	Héjasfalva	(ind.	" 634	" 413	" 932	—
—	" 725	" 155	" 1012	érk.)	Székelyudvarhely	ind.	" 454	" 230	" 748	—
Sz. 531	Sz. 1100	V. 245	Szv. 613	ind.	Brassó	érk.	Sz. 810	Sz. 100	V. 520	Sz. 926
" 646	" 1218	" 359	" 780	érk.)	Sepsiszentgyörgy	(ind.	" 647	" 1140	" 400	" 808
" 814	" 152	" 518	" 911	érk.)	Kovácsna	ind.	" 526	" 1005	" 203	" 641
" 859	" 241	" 602	" 956	érk.)	Kézdivásárhely	ind.	" 442	" 918	" 106	" 603
" 1023	" 405	" 744	" —	érk.)	Bereczk	ind.	" 734	" 1132	" 1132	" 4 9

Ujdonság!

A magyar királyi államvasutak gépgyárának gyártmánya

Mezőgazdasági és ipari célokra alkalmas

MH-jelű

szab. szivógázlokomobil

ELŐNYÖK

Rendkívül kevés tüzelőanyagfogyasztás.

Óránként és lóerőnként 480—500 gramm faszén (kb. 30 fillér értékben) fogyaszt.

Sokoldalú használhatóság.

Cséplőgépek és más gazdasági gépek, malmok és ipari telepek meghajtására egyaránt alkalmas.

Könnyű kezelés.

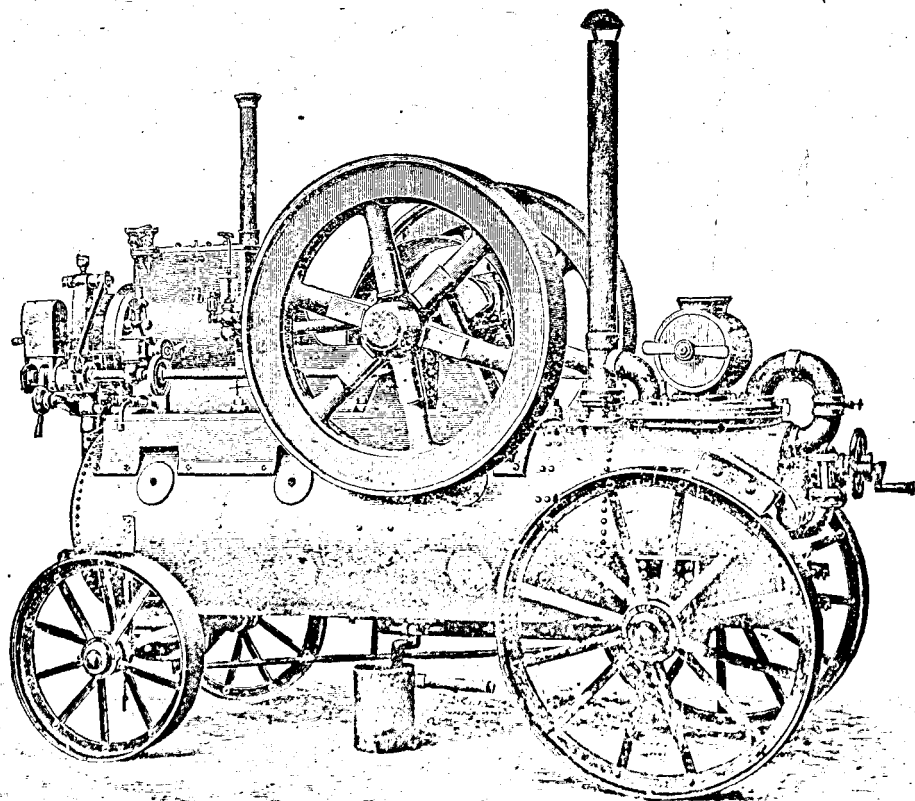
Robbanás és tűzveszély kizárva.

Rendkívül egyszerű szerkezet.

Csekély helyszükséglet.

Bakokra helyezve stabilmotorként használható.

Az eddigi szivógáztelepeknél alkalmazott csővezeték teljesen elmarad.

M. A. V. GÉPGYÁR
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST

Árajánlattal és felvilágosítással szívesen szolgál:

2021

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA :158. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A gazda jövedelme.	237
Kühne újabb két burgonyamivelőgépnél ismer- tetése. gy. Rosenberger Sándor.	238
Permetezzük-e a burgonyát. Dr. Barna.	238
Német impressziók a magyar lótenyésztésről.	238

Irodalmi szemle:

Kaszálás és legelőjavítás. — A kísérletügyi közlemények. — Székely iparfejlesztés.	240
---	-----

Kisebb szakközlemények:

Homoktalajok takarmánynövénye. — A takar- mányrépa trágyázása és a termelendő répa- felesleg megválasztása.	240
---	-----

Kormányintézkedések.

.	241
-----------	-----

Vegyes közlemények.

.	241
-----------	-----

Hirdetések.

A gazda jövedelme.

Ha a hivatalnok, vagy az ipari munkás kevesli a jövedelmét, fizetésemelést, illetve béremelést kér. Az igaz, hogy egyikük sem nyer vele semmit, mert az ilyen fizetésfelemelésre rendkívül éber figyelemmel vigyáznak a háziurak, pékek, mészárosok, korcsmárosok, úgy, hogy a fixfizetésű, vagy állandó keresetű emberek javadalom többlete csak a legritkábban szokott az illetők javára szolgálni, minden ilyen bér, vagy fizetésemelés mozgalom nyomában ott settenkedik a fogyasztási cikkek általános megdrágulása.

Legkevesebb haszna a fizetés, vagy bérjavításból a mezőgazdasági termelőknek van, sőt inkább kára, mert hiszen a városok ipari munkásságának bérmozgalma időnként a beható agitáció révén elharpózik a falvakra is, úgy, hogy pl. a legutóbbi időben Magyarországon jelentékeny mértékben emelkedtek a mezőgazdasági munkabérek is, anélkül azonban, hogy a mezőgazdasági termékek ára megfelelően emelkedni tudott volna. Hogy most rendkívül magas minden gazdasági terméknek az ára, azt köszönhetjük a fogyasztás nagymérvű emelkedésének, amelyet egyaránt szenved Európának, sőt a világnak majd minden országa. Megállapíthatjuk még azt is, hogy a mezőgazdasági termékeknek csakis a városi piacokon van nagy ára, a gazda jóval kevesebbet kap azért, sőt egy némelyik terméket, dacára a termelési költségek nagymérvű emelkedésének, ma is nevétségesen csekély áron kénytelen a gazda elfecsérelni amaz egyszerű okból, mert a földmivelő ma sem tudja kellőképpen megközelíteni a piacokat, ma sem tud közvetlen közelébe jutni a fogyasztó közönségnek.

Ez az állapot hova-tovább teljesen tarthatatlan a mezőgazdasági termelő osztályra nézve, amely tudjuk, a közterhek tulnyomó nagyrészét viseli, tarthatatlan, mert hiszen a magyar mezőgazdaság csődjéhez a magas terményárak dacára sem kellene egyéb, minthogy a nemzeti termelést védő vámoikat eltöröljék, vagy legalább is leszállítsák. A társadalmi és politikai viszonyok fejlő-

dése pedig szinte ellenállhatatlanul sodorja az országot ez utóbbi felé. Ha tehát rövid időn belül nem találjuk meg a módját annak, hogy a mezőgazdasági termékek becsületes árát biztosíthassuk, a vám- és kereskedelmi szerződések lejártával valóságos nemzeti veszedelem zudulhat a nyakunkba, ami éppen a nemzet fenntartó osztályt fogja a legérzékenyebben érinteni.

Két alkalmas módja kínálkozik annak, hogy fokozhassuk a gazda jövedelmét, legalább oly mérvben, ami megfelel a többi társadalmi osztályok jövedelem gyarapodásának. Az egyik volna — aminek az eszméje ma igen divatos, — a mezőgazdasági termelés fokozása. Ennek a módnak a keresztülvitelére történtek is már elhatározó lépések, ez irányban folyik a munka, de korántsem azzal az erővel, ami a gyors sikeret biztosítaná. A mezőgazdasági termelés fokozására irányuló akciót tehát erőteljesebbé kell tenni, de aztán nem szabad késni a másik jónak látszó eszköz alkalmazásával sem. Ez az eszköz, illetve mód az értékesítési viszonyok gyökeres javítása.

Ha ugyanis vizsgálat tárgyává tesszük azt, hogy az ipari termelésnek a jó értékesítés elérése céljából milyen hatalmas segédeszközei vannak, szinte el kell szomrodnunk afölött, hogy a mezőgazdasági termékek értékesítése céljából egy olyannyira mezőgazdasági államban, mint Magyarországon, alig tettünk valami számbavehető. A mezőgazdasági termelés csak a legritkább esetben jut közel a fogyasztóhoz. S ha valahogyan még is sikerül egyik-másik termelőnek legyőzni azokat az óriási akadályokat, amelyek ma a termelők és fogyasztók köré tornyosulnak, ezek a szörványos esetek elenyésző kevesek az ország mezőgazdasági termeléséhez viszonyítva.

El kell azonban ismernünk azt is, hogy az értékesítési viszonyok mai züllöttségének az okát sok tekintetben a földmivelő népben kell keresni. Aki gyökeresen akar javítani a mai értékesítési viszonyokon, annak rengeteg sok konzervatizmust kell legyőznie és igen sok tanulásra való hajlamot kell felébresztenie, de ezenkívül követelnie kell rengeteg állami és törvényhozási intéz-

A szabadalmazott

'JURENÁK' EKE

- : Szerkezete egyszerű :
- : kezelése könnyű :
- : szabályozása gyors :
- : cca 50%-kal többet szánt :
- : cca 30%⁰k-al kevesebb :
- : vonóerőt igényel. :

A jövő ekéje!

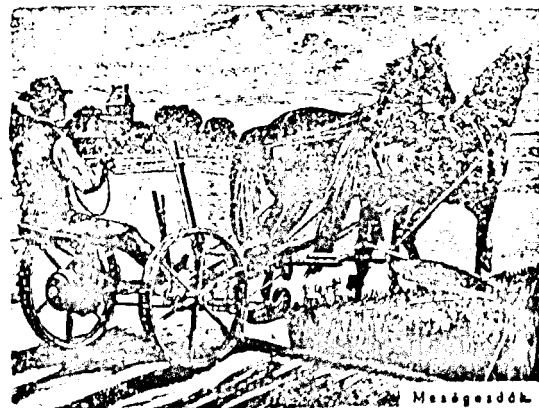
Részletes árjegyzéket szívesen küld:
a „Jurenák“ szab. Ekegyár R. T.
Marosvásárhely.

Adriance fűkaszalógépek

vezérképviselője a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

kedést is, mert hiszen egyik-másik dologban állami beavatkozás nélkül pusztán a gazdaközönségi és fogyasztó közönség közös vállvetett munkájában bizva, mozdulni sem lehet. Éppen ezért tarthat számot a Magyar Gazdaszövetség június hó 19-iki siófoki nagygyűlésének az a tárgya, amely a gazda jövedelmének fokozásával s a mezőgazdasági termények értékesítésének kérdésével foglalkozik. Számíthatunk rá, hogy az országos gazdagülés rendkívül sok új, értékes eszmét fog felszínre vetni, éppen ezért kívánatos is, hogy a gyűlésen a magyar gazdák minél tömegesebben vegyenek részt.

Kühne újabb két burgonyamivelő-gépének ismertetése.

A mai kedvezőtlen munkásviszonyok mellett arra kell törekednünk, hogy lehetőleg minél jobban függetlenítsük magunkat tőlük s át kell térnünk legegyszerűbb gépekkel való gazdálkodásra.

Ma még csak az u. n. «modernebb gazdák» látják ezt be s kezdenek gépekkel gazdálkodni, de a rossz munkásviszonyok kényszerítő hatása alatt pár év múlva ott leszünk, hogy gépek nélkül rationalis jövedelmező gazdálkodást folytatni lehetetlen lesz. E tekintetben nem fog kelleni Amerikába kivándorolni, hanem Amerika fog hozzánk jönni.

A gépekkel való gazdálkodásnál a főelv minél gyorsabban, minél kevesebb kézi erővel, minél olcsóbban, minél jobb munkát végezni. A gyorsaság azonban rendesen, fordított arányban áll, a munka jóságával, miért is nem szabad azt tulságosan forsírozni.

Több gépünk van már olyan, amelyek régebbi idő óta beváltak s meglehetősen el is terjedtek a gyakorlatban. Így a: vető, kaszáló, arató stb. gépeket már általánosan használják.

A burgonya ültetésére nem voltak eddig olyan gépeink, melyek a gyakorlatban beváltak volna. Ezen gépek egyrésze elég jó munkát végzett, de oly borzasztó nehéz volt, hogy emiatt nem lehetett használni, másik része nem volt ugyan nehéz, de munkája nem volt megfelelő.

Magyarországon igen nagy területen termelik a burgonyát s az ültetés vagy kapa után fészekbe, vagy sorhúzóval vonalazva, vagy eke után történik. Míg egyrészt nagyon szaporátlan így a munka, másrészt költéses is, mert sok kézi és fogatos erő kell hozzá.

Éppen ideje volt már, hogy egy olyan gép kerüljön forgalomba, mely az összes szempontok figyelembe vétele mellett, lehetőleg tökéletes munkát végez. E gép a Kühne-gépgyár által forgalomba hozott burgonya lyukgató és takarógépek, melyek az eddigi burgonyagépek közül legtökéletesebbnek mondhatók s jó munkát végeznek.

Mindkét gép váza vetőgépre emlékeztet. A lyukgató gépen — a vetőgép saruinak megfelelően — van elhelyezve négy korong, melyen a lyukat készítő kis kapák

vannak. E korongok egymástól távolsága, vagyis a sortávolság 60 cm. A növénytávolság 32 cm.-től felfelé változtatható.

A korongok előtt egy kis rugószerű kék van, melynek mélysége tetszés szerint — egy csavar által — könnyen szabályozható. Ezen rugónak szerintem semmi különösebb értelme, rendeltetése nincs, úgy, hogy az el is maradhatott volna. Ezen rugó és a lyukgató hordó korong néhány láncszemmel egy kis emeltyű karra vannak akasztva s míg egyrészt ezáltal a lyukak mélysége szabályozható, másrészt, ha valamelyik lyukgató gödrös helyre kerül, ott is tökéletes munkát végez.

A gépek vezetése úgy történik, mint a vetőgépnél, a kormánykészülék olyan is.

Amint a gépet beállítottuk a sorba, egy emeltyű segítségével a korongokat egyszerűen leengedjük s ezzel a gép már be van állítva munkára. Amint a gép mozgásba jön a korongon elhelyezett kis kapaszerű kések körforgásba jönnek s megfelelő és egyforma távolságra pontosan készítik a burgonya befogadására alkalmas lyukat.

Egy gép után 20 gyerek munkás szükséges, akiket a tábla hosszában beosztunk négyével s mindegyiknek ki lesz jelölve a sora és annak hossza. Amint a gyerek a soron halad, minden egyes lyukba bedob kötényéből 1—1 burgonyát s tovább haladva rá lép a lyukba helyezett burgonyára.

Ezen munka rövid gyakorlat után oly szépen megy, hogy gyönyörűség nézni. A burgonyát munka kezdete előtt széjjel kell hordani a táblán, nehogy a burgonya hiány hátráltassa a munkát.

A lyukgatógép nyomán halad a takarógép. A takarógépen, a lyukgatónak megfelelően a sarunyeleken egy derékszögben meghajlított vaskar van, amelyen mozgathatóan vannak a takarást eszközölő tárcsák elhelyezve.

A takarás ezen tárcsán megfelelő szög alatt való beállítása mellett történik.

A takarótárcsák felett van egy kormányzó készülék, mely arra szolgál, hogy ha a gép vezetése hibás, ezzel szabályozhatjuk úgy, hogy a takarás tökéletes legyen.

Éppen úgy, mint a lyukgatónál, ha a gép bevan a sorba állítva, az emeltyűvel leeresztjük a tárcsákat. Egy ember hátul a kormányzó készüléket vezeti. És végzi egyszersmind a legfontosabb munkát, mert ettől függ a hibátlan munka. A kormányzást eszközölő mindig csak egy sort figyel s azt nézi, hogy a burgonya éppen a 2 tárcsa közötti közepre essen s amennyiben nem így esne, úgy azt célozza a kormányzó készülék. Ha egy sort jól takar a tárcsa, úgy az egészet jól takarja.

Ha a kormányzó nem figyel, nem vigyázz, úgy könnyen megtörténik, hogy az összes sorok takaratlanul maradnak. Ide egy értelmesebb, ügyesebb emberre van ennélfogva szükség.

A takaró után jó egy gyereket jártni, aki, ha esetleg vagy egy burgonya takaratlanul maradna, azt a földbe teszi.

A takaró igen szépen takarja a burgonyát, mintegy 12.15 cm.-re.

A gépek aránylag igen könnyűek. A lyukgatót két ökör is elbirja, a takaróhoz négy ökör kell.

A gépek napi munkaképessége ökrökkel 10—12 hold.

Ott ahol kisebb területen termelnek burgonyát elégséges egy gép is, amennyiben a lyukgató gépre könnyen felszerelhetők a takarótárcsák.

Fogatos művelésnél eddig a lókapákkal kapáltak és töltögették a burgonyát. E gépek igen jó munkát végeznek, de szaporátlan a velük való munka.

A fentemlített gépek megfelelő kapacitással felszerelve kapálásra is használhatók.

Oldalas helyen ezen gépek éppen úgy, mint a vetőgépek, farolnak, de azért itt is megfelelő munkát végeznek.

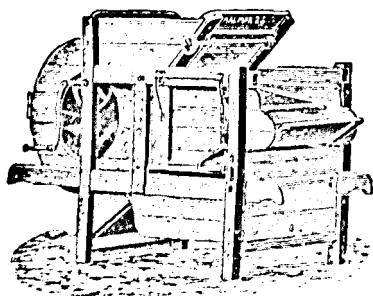
Kaptunk tehát egy olyan gépet, mely lyukgató, takaró és kapáló.

gy. Rosenberger Sándor.

Permetezzük-e a burgonyát?

Az utolsó években nagyon sok szó esett a burgonyáról s a burgonya eddig ismeretlen betegségeinek rendkívül káros voltáról csaknem nap-nap jelennek meg, úgy a hazai, mint a külföldi sajtóban közlemények. A termelő gazda egy pár abnormalis évben termésének nagymértékbeni apadását észlelve, elkedvetlenedik; kezd a panasz általánossá lenni, hogy a burgonya termelésével fel kell hagyniok. A dolog annál kellemetlenebb, mert a szakembereknek nincsen módjukban a gyakorlati gazdát megnyugtanni; a betegségek előidéző okairól eddig egyáltalában semmi bizonyosat sem tudunk. Szerény véleményem szerint a világgá kürtölt burgonyaveszedelem, ha egy kicsit figyelmesen vizsgálódunk, nem is olyan fekete, mint első pillanatra látszik s feltétlenül kárhóztatnánk a modort amelyikben ez a baj tárgyalva van, ha nem volna ennek hazai burgonyatermelésünkre jótékony hatása. Nagyon ritka gazdaság az, amelyik a burgonyát ezideig valami különös kedvezményekben részesítette, sőt a legtöbb még azt sem adta meg ennek a növénynek, ami feltétlenül szükséges. Most, amióta folyton a burgonya veszedelméről hallanak a gazdák, a figyelem ráterelődött s pár év múlva burgonyatermelésünk bizonyosan örvendetes javulást mutat. Miért? Tisztán csak az okszerű, helyes művelés és a vetőgumó felülvizsgálása miatt!

Nagy általánosságban az elvetett burgonya jelentős százalékánál már a talaj sem volt megfelelően előkészítve; sőt igen gyakran a burgonya csak kényszerűségből került arra a táblára, amelyiken van. Egy bizonyos százalékánál a megfelelő trágyázásról csak ott beszélhetünk, ahol a burgonyát rendes vetéskorban, nagyobb mennyiségben (szeszgyári gazdaságok) termelik. Ezek természetesen nemcsak a megfelelő munkát adják meg, de egyben bizonyos idő alatt újabb vetőgumókat hoznak s csak természetes az, hogy itt a burgonyatermelés veszedelméről alig hall az ember. Évek óta hangoztatjuk a vetőgumók gondos kiválogatását, de még ma is nagyon sok gazdaság kis dió és mogyoró nagyságú, léretlen, apró gumókat használ a vetésre. Természetesen ilyen viszonyok mellett a termés nem lehet valami tulságos nagy és semmi esetre sem felel meg a várakozásnak.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni!

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Alig van néhány olyan gazdaságunk, a melyik a burgonyát megfelelő időben permetezné. Pedig a permetezés jó hatásáról ma már vitatkozni nem lehet s megszámlálhatatlan gyakorlati kísérlet igazolja ennek jogosultságát. Amióta a burgonya újabb betegségei a felszínen vannak, az u. n. «jó öreg phythophtora» egészen nyugalombakerült s ma már végezi a munkáját a fiatalabb s így nagyobb hirtű társainak számájára. Sőt akadnak ma már kutatók, akik egyáltalán figyelemre sem méltatják, sőt egyenesen kijelentik «a phythophtorával már végeztünk». Pedig ez nem egészen így van! Ha az ember burgonyagumókat vizsgál mindig jelentős mennyiségben találja az olyan beteg gumókat, amelyeknél a baj okozója a phythophtora, sőt a gyakorlati gazda ma már ezt egyszerűen átminősíti «levélsodródás»-nak. Eltekintve a permetezés egyéb jó hatásától, én szükségesnek tartom a permetezést s ezzel együtt a phythophtora elleni védekezést.

A permetezésnek, ha azok idejében történtek, a hatása nagyon feltűnő s a természet eredmények igazolják a munka szükségességét.

A permetezésre legjobb 1 százalékos rézgalic oldatot használni, amelyiknek maró hatását kellő mennyiségben hozzáadott mésszel vesszük el. A permetezésre használt oldatnak nem szabad a kék lakmus papírt megvörösíteni. A permetezést végeztük közönséges szőlőpermetezővel, vagy ha nagyobb területről van szó, megfelelő fogatos permetezővel. A permetezés ideje változik, aszerint, hogy korán, vagy későn érő burgonyát akarunk permetezni. A korán érőket permetezzük július közepén, míg a későn érőket permetezhetjük augusztus közepén. A permetezésnél nem szabad az oldatot kimélni, fő hogy az összes zöld részek permetezve legyenek. Megjegyzem a burgonyalevélen a permetező anyag sokkal jobban tapad, mint pl. a szőlőlevelel, s egyszerű permetezés csak abban az esetben nem elég, ha közvetlenül a permetezés után, amikor az oldat még nem száradt meg, nagyobb eső volt.

A rézgalic permetezésnek a hatása nemcsak abban nyilvánul, hogy a burgonya levéltétét a phythophtorával szemben megvédi, hanem izgatólag hat a levélre, s így azt nagyobb tevékenységre ösztönzi. Természetesen a lombzat így nagyobb mennyiségű keményítőt képes produkálni s a gumók keményítő tartalma emelkedik, s a normális beérés biztosítva van. Amint az általános ismeretes, az érett gumók sokkal jobban átteleltethetők; a verembeli különféle rothadási okok jobban ellenállanak.

A fentiekben vázoltam nagy vonásokban a burgonyapermetezésnek jó hatását, s most, amikor a burgonyatermelésünket annyiféle veszedelem fenyegeti, ajánlom a fentieket gazdatársaim figyelmébe.

Dr. Barná.

Német impressziók a magyar lótenyésztésről.

II.

A Tiszától balra és a Marostól északra fekvő: Békés (107 állami mén, ebből 57 angol félvér és 37 nonius), Csanád, Cson-

grádvármegyék és Aradvármegyének sikk része együttesen alkotják az első kisebb kerületet. Ezen a területen fekszik a mezőhegyesi állami méntelep is. Az itteni jó puszták és legelők kedvezően befolyásolják az erősebb fajta háti és kocsi ló tenyésztését.

2. Az ezen területtől északra fekvő, homokos talajú vidékek: Bihar (161 állami mén, ebből 86 angol félvér és 33 nonius), Hajdu (86 áll. mén, ebből 36 nonius), Szabolcs (116 áll. mén), Borsód, Heves, Nógrád (103 áll. mén, ebből 39 nonius), Pest-Pilis-Solt-Kiskun (160 áll. mén, ebből 88 angol félvér), Jász-Nagykun-Szolnok (199 áll. mén, ebből 27 angol telivér, 125 angol félvér és 30 arab félvér) vármegyék és Szatmárvármegyének egyrésze képezik a második kerületet, amely meglehetősen nagy. Ezen terület határain belül fekszenek: Nagyvárad, Debrecen, Szatmárnémeti, Nyiregyháza, Miskolc, Szolnok, Kecskemét és a határ szélén Budapest. Ebben a kerületben túlnyomólag könnyű, nemes hátulovakat tenyésztnek. Debrecen vidékén (Hajdumegye), hol egy nagy városi méntelep van, a noniust tenyésztik és a nonius fajta nyomul előtérbe. Ez egy erős félvér ló, mely vér dolgában nem áll magas nívón és inkább jó kocsi — mint hátiló.

3. A harmadik kerületet képezik a Duna-Tisza köze, Szegedtől lefelé a két folyó egybeömléséig. Ez a többiekhez viszonyítva kisebb terület (Bácsbodrog) Szabadka és Zombor városokkal. Talaja kissé homokos, de rendkívül termékeny. Itten közép nagyságú kocsi és hátulovakat tenyésztnek. E kis területen nem kevesebb, mint 180 állami mén van.

4. A negyedik kerületet a Bánát alkotja, mely Temes- és Torontál vármegyéből áll, a Marostól délre és a Tiszától keletre terül el. Itt vannak: Temesvár, Versec és Nagybecskerek városok. Igen erős, kissé erezett (etwas limphatische) lovakat tenyésztnek itt a svábok. 280 állami mén áll a tenyésztés szolgálatában, köztük sok noniussal.

Természetesen ezen kisebb kerületek nincsenek egymástól pontosan elkülönítve, hanem több helyen benyulik egyik kerület a másikba. Itt csak egy általános áttekintést akartam nyújtani, hogy így kerületekbe osztva ismertessem a lótenyésztést.

A kormány mindent megtesz a lótenyésztés érdekében, a földmivelésügyi miniszterium lótenyésztési osztálya kitűnően van szervezve és intézményeivel az egész országot behálózza. Mindenütt fedezett állomásokat állít fel. Ezeknek a fedező méneknek nagyrészt a bábolnai, kisbéri, mezőhegyesi és fogarasi állami méntelepeken tenyésztik és nevelik. Erről a négy méntelepről nyugotán mondhatjuk, hogy világhírűek, hyppologiai szempontból nagy jelentőségűek. Egy államban sem irányítja

a lótenyésztést a kormány annyira, mint Magyarországon. Saját telepein tenyészt az egyes vidékek viszonyainak legjobban megfelelő tenyészméneket. Bábolnán könnyű fajtájú arablovakat, Kisbéren nemes angol félvéreket, Mezőhegyesen a nehezebb angol félvéreket * (schwere englische Halbblutpferd) és a legkeményebb félvért a lipicait. A három első a legfontosabb a négy közül és a leginkább látogatott. Ezzel szemben Fogarast, mely Erdély déli részén, a Román határszélen fekszik, kevesebb vendég látogatja.

Fogarason 100 lipicai anyakanca van. A lovak kitűnő, edző nevelésben részesülnek, száraz acél izmuak, nagy munkaképességűek és jó ügetők.

A kormány a négy ménteleppel kapcsolatosan, több fedezett állomást tart fenn, amelyek ismét még kisebb mén állomásokra oszlanak fel, tehát az egyes nagyobb fedezett állomásoknak, szerte a vidéken, fiókjai vannak. Van négy nagyobb fedezett állomás — hol szintén vannak fedező mén — amelyekhez 19 (tizenkilenc) fedezett állomás tartozik, tehát több mint Poroszországban. A fedezett állomások mindenkét egy-egy ezredes vezeti, (a fedezett állomásokat u. i. a hadsereg kezeli). Az állomások a következők: Székesfehérvár, kb. 800 ménnel; Nagykovács, (Budapest és Szeged között) közel 1000 ménnel; Debrecen, több mint 1000 ménnel; Sepsiszentgyörgy, (Erdélyben) 400 ménnel.

Az 1911. évi idényben 3234 ménje volt az államnak és pedig a következő fajták:

angol telivér	238 drb.
angol félvér	1556 „
arab telivér	45 „
arab félvér	302 „
nonius	593 „
gidrán	205 „
lipicai	179 „
nor, (pinzgau)	116 „

összesen: 3234 drb.

A többiek a négy méntelepen mint törzsmének (Hauptbeschäler) használtatnak. A 3234 mén közül 194 drb. magántenyésztőknek van bérbe adva. A mén összes számából Bábolnáról való 335, Kisbérről 367, Mezőhegyesről 976 és Fogarásról 159. A többiek majdnem mind az országban levő magántenyésztetkekből vásároltattak. Az állami mén fedezett díja 4—16 korona között ingadozik. Összehasonlításként megjegyzem, hogy Németországban kereken 4500 állami fedező mén van egy kétszer akkora területen, mint egész Magyarország. Franciaországnak 3300 állami ménje van. Látjuk ezen számokból, hogy mit áldoz a magyar kormány a lótenyésztésért.

* Mi itten a hivatalos elnevezést használjuk, amely nem a legáltalános. A különböző fajták vérkeverési aránya megtalálható a méntelepek kimutatásaiban

Lognagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatós férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kényes és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fia és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utócai

fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

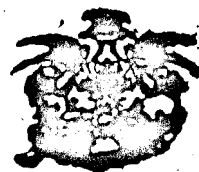
2006

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedül

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

(Raktára.)

Ezenkívül Magyarországon csaknem 2 ezer magántulajdonban levő fedező mén van. A magyar kormány a lótenyésztésnél a hadsereg szükségletét tartja első sorban szem előtt. Többen állítják, hogy ez egyoldaluan történik és a tenyésztő gazda a remonda nevelésben nem mindig éri el a legnagyobb hasznot.

Szemmel láthatólag arra irányul a fő-törekvés, hogy minél több és jobb remondát tudjanak előállítani. A kormány többfelé állít fel Mezőhegyesről származó erős félvér méneket, amivel a tenyésztők azon kívánságának tesz eleget, hogy ez a vér a köztenyésztésbe is bevitessék. A hadsereg szükséglete Ausztria-Magyarországon évente 12—13 ezer remonda. Ebből 9—10 ezer Magyarországból kerül ki.

A méntelepek szemlélésénél kellemesen tűnt fel, hogy a jónak megismert fajták mellett kitartanak és ez megóvjá a tenyészeteket az ingadozásoktól. Ha volt is olykor-olykor itt-ott némi eltérés a tenyészet irányától, mindig visszatértek ahhoz és ennek köszönhetik az elért jó eredményeket, és hogy mindig egyformán jó méneket tudnak szállítani, amelyek generációkon keresztül egyformán javulnak és örökökítik át jó tulajdonságaikat.

Eddig tart a kis füzet bevezető általános része. Ezután részletesen ismerteti a bábolnai, kisbéri és mezőhegyesi állami méntelepeket. A magyar kormány az állattenyésztés terén legtöbbet a lótenyésztésért áldozott és az e téren elért eredményekről Rau Gusztávnak az elismerő sorait örömmel olvastuk, annál is inkább, mert éles megfigyelései alapján írott kis füzetében hü képet nyújt a magyarországi lótenyésztésről a német gazdaközönségnek. Mint látjuk, az erdélyi, fogarasi méntelepet nem ismertette részletesen; ez t. i. már igen messze is esik Németországtól, de meg a társaság sem ejtette utjába. Leközlöttük ezt a kis részletet, hogy olvassa gazdaközönségünk a külföld véleményét lótenyésztésünkről, vajha állattenyésztésünk többi ága zatairól is olvashatnánk hasonló elismerő sorokat külföldi szakértőktől.

(Vége.)

IRODALMI SZEMLE.

Kaszáló és legelőjavítás. Irta: enesi Dorner Béla. Kiadta a «Pátria» irodalmi vállalat. — Enesi Dorner Bélának a kaszálók és legelők javításáról szóló, legújabbban megjelent munkáját most vettük kézhez. Vártuk a megjelenését, mert címe és az előzetes ismertetése alapján következtettük, hogy a legelők és kaszálók feljavítási, kihasználási és karbantartási ismereteinek egész tárháza lesz e munka. Most amidőn a mű készen előttünk fekszik, örömmel látjuk, hogy várakozásunkban nem csalódtunk, mert mint alább is látni fogjuk, a 27-ivre terjedő, 300 ábrával díszített munka, minden részletet kimerítő alaposan ad szakzerű feleletet a kaszáló és legelőjavításra vonatkozó minden gyakorlati kérdésre is.

Az enesi Dorner Béla finom írói modorát ismeri már gazdaközönségünk az 1910-ben megjelent «Erdélyi szászok mezőgazdasága» című munkájából, úgy hogy műveit nemcsak a szakemberek, hanem a gyakorlati gazdák is, hasznosan szórakoz-

tató olvasmányként lapozgatják. Legelőink elhanyagoltságára vall az a 115,000 korona, mely az erdélyi legelők egy részének rendbehozatalára engedélyezett legutóbb. Hogy ezen feljavítandó legelők karbantartása minél szakszerűbb legyen, ajánlatos volna, hogy Dorner Bélának ez a műve minél szélesebb rétegben terjedjen el a gazdaközönség körében.

A bevezető rész a mezőjavítás rövid történetét ismerteti. Maga a munka hat fejezetre oszlik.

Az I. fejezet a mezőszéki növényzet általános ismertetése után, a fűfélék és leveles növények ismertetését tartalmazza, továbbá a növények növekedését és nemi életét írja le.

A II. fejezet a telkesítési, telekvédelmi, hegyvidéki kopár területek befásítása, vízmosások, árkok és szakadékok megkötési munkálatairól szól.

A III. fejezet a trágyázással foglalkozik részletesen. Ismerteti a gazdasági és műtrágyák jelentőségét és hatását. A Nitrogén és mész szerepét, a havasi mezők műtrágyázási kísérleteit és a trágyázás gyakorlati kivételét.

A IV. fejezet a lecsapolást, öntözést és általában a víz szerepét tárgyalja, továbbá az egyes talajnemek — mint pld. homok, tőzeg — telkesítési, illetve befásítási munkálatait.

Az V. fejezet már az új mezők beállítási és a régi mezők felújítási munkálatait, továbbá a kultur mezők művelését tárgyalja. Ismerteti az újabb nézeteket a kultúr eszközök használatáról, a mezők gondozását, ápolását és füvesítését.

A VI. fejezet a mezők használatát, üzemét, értékelését és a termelési előfeltételeket ismerteti.

A nagy szaktudással megírt munka méltán számíthat a magyar gazdaközönség elismerésére. A könyv megrendelhető akár a szerzőnél, címe: Dorner Béla kir. gazd. intéző Budapest, földművelésügyi minisztérium, akár a «Pátria» irodalmi és nyomdai vállalatnál Budapest, IX. Üllői-ut 25. szám. A könyv ára: 9 kor. 80 fillér. T. B.

A kísérletügyi közlemények 1912. évi 1. füzeté most jelent meg Károly Rezső, gazd. ak. igazgató szerkesztésében a következő tartalommal: Gyárfás József: Cukorrépa sortrágyázási kísérletek eredménye 1911. évben. Gyárfás József: Két évi (1908/9 és 1909/10-iki) takarmányrépa műtrágyázási kísérletek eredménye. Florer Sándor: Konyhasó-trágyázás cukorrépa alá. Jancsó Béla: Kísérletek szárított cukorrépa-maggal 1911-ben. Jancsó Béla: Cukorrépa sor- és növénytavolsági kísérletek 1911-ben. Surányi János: Műtrágyázással kombinált istállótrágyázási kísérlet cukorrépaival 1911-ben. Székely Salamon: A bivalytej hamisítása leföldözés által. Tóth Gyula: Nikotin meghatározások dohányokban és dohánykivonatokban különböző eljárással. Fodor J. Kálmán dr.: Liptói-turó vizsgálatok.

Székely iparfejlesztés. Egy körülbelül egy ivnyi terjedelmű kis füzetben foglalta össze László Gyula a székely iparfejlesztés problémáját megvilágító főbb adatokat. Konstatálja, hogy amíg a székely háziipar hanyatlak (főleg az anyaghiány és az üzleti kezelés hiánya miatt), addig másfelől a szász nagyipar fejlődése mellett a székelység gyáriparának fejlődéséről szó sem lehet. Legfőbb oka ennek, hogy hiányzanak a helyi iparfejlesztő tényezők, melyek közvetlenül látnak a viszonyokat, a «viszonyok lelkét» ismernék és megfelelően tudnának cselekedni. Azért a legfontosabb teendő egy székelyföldi ipari kirendeltség megszervezése volna, s ezenkívül a drágaság enyhítése és a szaktanfolyamok szaporítására kell törekedni.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Homoktalajok takarmánynövénye. A homoktalajokon való gazdálkodás azért is jár nagy nehézséggel, mert az ilyen talajokon sem a lucerna, sem a lóhere nem terem meg jól. Régi törekvés tehát egy olyan pillangós virágú növény felkutatása, mely a homoktalajokon is jól díszlik s erre a célra ajánlják is a lupinust, meg a seradellát. Ezek azonban ha Nyugat-Európa nyirkosabb éghajlata alatt jól díszlenek is, ami száraz klímánk alatt nagyon sokszor adnak silány termést.

Megtalálták azonban újabban ami homoktalajunkra is alkalmas pillangós növényeket a homoki borsó és szösös bükkönyben, amelyek termelésével a Magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás végzett kiterjedt kísérleteket s ért el mindenütt igen jó eredményeket.

A homoki borsó a szárazságot jól bírja s talaj tekintetében annyira nem válogatós, hogy gyengébb homokon is jól megteremjen olyan helyt, ahol már a zabos bükköny sem sikerül. Termesztése teljesen meggyezik a zabos bükkönyével. Legcélszerűbb egy kat. holdra 80 kiló borsó és 25 kiló zabból álló keveréket elvetni, úgy amint a zabos bükkönnyt szokás és pedig kitavaszkodás után azonnal, mert tenyészideje egy héttel hosszabb mint amazé s ha későn vetjük, kaszálása összeesik az aratással. Kaszálása különben június második felére esik, amidőn teljes virágjában van; zöld termése 100—150 mm.

Különösen zöld állapotban az állatok nagyon szeretik, elvénuhten azonban nem szívesen eszik. Szénává nehezebben szárítható mint a bükköny, mert lassan szárad, levélzete azonban száraz állapotban sem pereg. Télire legcélszerűbb zombolyaj módon eltartani.

A szösös bükköny is kitünően bírja a szárazságot s mégis kielégítő és biztos terméseket szolgáltat. A hideg, nedves tavaszi időjárás azonban hátráltatja fejlődését, kedvező időjárás esetén azonban már május első felében, sőt április végén is, ha viragozni kezd, használni lehet.

Rendszerint rozs előtt szokás vetni. Vethető augusztus, november hónapokban, avagy tavasszal február, márciusban. Tavaszi vetés esetén azonban kevesebbet terem. Ott ahol a homokban ugart tartanak, nagyon célszerű az ugart mindig szösös bükkönnyel bevetni, mert nemcsak javítja, hanem kötöttebbé teszi a homokot, még abban az esetben is, ha nem szárítjuk alá zöldtrágyával.

Ha ősszel vetjük a szösös bükkönnyt, legjobb rozsossal keverten — olyan arányban mint a borsót és zabot — vetni. Németországban felerészben keverik rozsossal, hazai viszonyaink között legcélszerűbb 1 kat. holdra a rendes gabona-sortávolságban 60 kg. szösös bükkönnyt 30 kg. rozsossal keverten vetni.

Kaszálásával ne várjunk teljes kivirágzásáig, mert akkor szőrözöttsége már annyira kifejlődött, hogy emiatt az állat nem szívesen eszi, miért is zsegebb állapotban, a virágzás legkezdetén kell kaszálni. Ha tartója esőt kap, újra kihajt és őszig legelőt, avagy egy sarjukaszálást ad. Legcélszerűbb zölden feltakarmányozni, mert nehéz szénává szárítani, amelyet nem is esznek oly szívesen az állatok. Ha a termelt mennyiség zölden nem volna felétethető, zombolyaj módra kell eltartani.

+ A takarmányrépa trágyázása és a termelő répafelesleg megválasztása. Minél nagyobb tömeg répat terem talajunk annál olcsóbban termeltük azt, tehát minden törekvésünknek oda kell irányulni, hogy a répa tömegét fodozzuk s e tekintetben egyebek mellett a trágyázás és a termelő répafelesleg van döntő befolyással.

A mély szántás mellett a trágyázást hálálta meg legjobban a répa, amit a jó gazda méltányol is s többnyire istállótrágyába veti répáját. Ha csak lehetséges ne is mulasszuk el, mert mennél bővebben trágyázunk, annál na-

gyobb termésre számíthatunk. Az istállótrágyát sokkaltá célszerűbb ősszel alászántani, már csak azért is, mert a tavaszi alászántás a talajnak kellő időben való előkészítését akadályozza s így azután vagy rossz munkát kap a föld, vagy a vetés késik el.

A répafeleségek jóságát, illetőleg nagyon eltérők a nézetek s az oberndorfi az a féleség, amelynek használata leginkább el van terjedve. Pedig talán nem ez a legjobb és legbővebben termő s az a hibája minden-ésetre meg van, hogy könnyen repedezik s ennek folytán könnyen meg is romlik.

Nincs is olyan répafeleség, mely mint legjobb, legbővebben termő volna általánosan odaállítható. Hibát követ el azonban az a gazda, aki egy féleséghez ragaszkodik anélkül, hogy a többit kipróbálta volna. Végezzünk több féleséggel kísérletet s állapítsuk meg ilyen módon, hogy az adott talajon s az adott viszonyok között melyik terem legbővebben, melyik tehát a legjobb.

Az oberndorfi kivül a mamuth répa kelt nagy terméseivel feltűnést, azután az ecken-dorffi, a lentowitzi, az olajbogyó s a chrestensen Volendung, amelyet óvári repának is neveznek, mert a termelésével Magyaróváron végzett kísérletek igen kedvező eredménnyel végződtek, ahol nemcsak nagy terméshozamát tünt ki, hanem azáltal is, hogy egyetlen csirázik, zsenge korában gyorsan nő, husa tömör, alakja jó, könnyen szedhető s jól eláll. Gróf Teleky Arvéd brassói uradalmá magját nagyban termeszt s kicsinyben is el-árusítja.

Ezek volnának tehát azon répafeleségek, melyek kísérletezésre ajánlhatók.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A szőlőbetegségek ellen használt anyagok kedvezményes vasuti szállításáról. A kereskedelemügyi miniszter az E. G. E.-vel leiratban tudatta a héten, hogy az oidium ellen rendelt *kénporra*, valamint a peronospora ellen rendelt *rézgálicra, vassgálicra, kevert gálicra, rézgálic keverékre és jegeces azurinra* darabárúként, (vagyis 5000 kg.-nál kisebb mennyiségben) való feladásánál a máv. vonalain díjkezdményképp az A. osztály díjfeltételeinek az alkalmazását engedélyezi (a h. á.-d.-ban fenn-álló XXII. hiv. díjszabás szerint). Ezen kedvezményes díjszabást a *pormész* küldeményekre is engedélyozte a miniszter, amelyet ujabban a peronospora ellen védekező szerül használnak.

A díjkezdmény igénybevételére jogosító igazolvány kiállítására a miniszter, az Erdélyi Gazdasági Egyletet hatalmazta fel.

Az állami támogatással rendezett vajversenyek bírálati eljárásának egységes szervezése érdekében az OMGE tejjgazdasági bizottsága munkájának igénybevételével Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter nagyjában a következő bírálati szabályzatot léptette életbe: a vajversenyeken csak azon vajminták vehetők bírálat alá és díjazhatók, melyek a vajverseny előtt három nappal postára adattak. A vajnak viztartalmát, ízét, szagát és kidolgozását bírálják meg. A 16%-nál magasabb viztartalommal bíró vajminta bírálat tárgyát nem képezheti. A versenyzők nevei a vajmintákat tartalmazó edényeken nem tüntethetők föl. A bírálat értékszámok adásával történik, melyek összege a százat meg nem haladja. Ha több vajminta ugyanazon végső értékszámot nyerne, az egyforma értékű vajmintákat újból bírálat alá kell venni. A bíráló-bizottság legalább 5 tagból áll, kik saját kebelükből választják a bíráló-bizottság elnökét. A szabályzatot, mely a vajversenyek több részletkérdését is felöleli, mihez tartás végett megküldötték az összes gazdasági egyesületeknek.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszter ur-

ral egyetértőleg Pekri Sándor dicsősémtártoni mezőgazdasági szeszőzdéje részére az 1907. III. t.-c.-ben meghatározott állami kedvezményeket megadta.

Allami beruházások erdészetünk fellendítésére. A földmívelésügyi minisztériumban serényen dolgoznak egy nagyobb szabású beruházási programon, mely az állami erdőbirtokok jövedelmének fokozását célozza. E program keretén belül egyúttal az állami erdőbirtokok szaporítását is tervezik s ezzel kapcsolatban egy oly szabályozást is, mely törvényen alapszik, s amely ennek az állami erdőbirtok-szerzésnek gyorsabb tempóban való végrehajtását fogja biztosítani. Ennek az akciónak kiegészítő része lesz a kopár területek befásítása. A földmívelésügyi kormány mihelyest módja lesz, be fogja terjeszteni az erre vonatkozó javaslatokat. E jelentőségteljes akció az állami erdőgazdaság kiterjesztését és a kopár területek befásítását fogja eredményezni s azt, hogy az okszerű erdőkezelés az egész országban meg fog honosulni. Ha ezeknek a tervezett munkáknak néhány év múlva első eredményei mutatkoznak, akkor Magyarország az erdészet terén vezető szerephez jut, mert éppen a nyugati kultur-államokban nagyon kedvezőtlen erdőviszonyok vannak.

Mezőgazdasági tanfolyam tanítók részére. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a kisebb fokozatu ismétlő-iskolákhoz a gazdasági tárgyak tanítására hivatott népiszkolai tanítók kiképzésére július 18-ától augusztus 18-áig tanfolyamokat rendez a következő földmives iskoláknál: Algyógy, Ada, Békéscsaba, Breznóbánya, Hódmezővásárhely, Jászberény, Karcag, Lugos, Pápa, Rimaszombat, Nagyszentmiklós, Somogy-szentimre, Szilágysomlyó, Szabadka, Csákvár. Mindegyik iskolánál husz-husz néptanítót, a kecskeméti földmives iskolánál pedig husz tanítónőt fognak a gazdasági tárgyakra kitanítani. A résztvevni kívánó tanítók és tanítónők egyenként száz korona segítséget élveznek, amelyből 40 K. ellátási díj levonása után 30 koronát a jelentkezésnél, 30 koronát pedig a tanfolyam befejezésével fognak kifizetni. A fölveteli kérvényt a földmívelésügyi miniszterhez kell címezni és május hónap 20-áig az illetékes tanfelügyelőséghez benyújtani. A tanfolyamra csakis tényleg alkalmazásban levő oly tanítókat vesznek föl, akik mezőgazdasági tanfolyamot eddig még nem végeztek.

Az erdélyi vármegyék községi legelőinek feljavítása. Serényi Béla gróf, földmívelésügyi miniszter 158 erdélyrészi községi legelőnek a rendbehozatalára 115,612 korona segélyt engedélyezett. A segély vármegyénként a következőképen oszlik meg:

Marostorda vármegyének	13	községe,
Háromszék	55	"
Udvarhely	37	"
Brassó	8	"
Csik	29	"
Kolozs	11	"
Szilágy	10	"
Kisküküllő	13	"
Alsófehér	5	"
Torda-aranyos	4	"

összesen: 185 község osztozik tehát a 115,612 korona államsegélyben.

Alapszabály jóváhagyások. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a következő egyesületek alapszabályait hagyta jóvá: Ördögkereszturi gazdakör, Ajtoni gazdakör szövetsége, A szilágyvármegyei egerespataki gazdakör alapszabályait és a fogarasmegyei gazdasági egyesület módosított alapszabályait.

A gazdasági cselédszerződés felbontása. Fölmerült esetből kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a földmívelésügyi miniszter, hogy az 1907. XLV. t.-c. 46 §-a alapján a gazda csakis a felbontás okául felhozott

eset tudomására jutása után nyolc napon belül bonthatja fel a gazdasági cselédszerződést.

A mezei közös dűlőut használata. Fölmerült esetből kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a belügyminiszter, hogy a mezei közös dűlőutakat idegen községbeliek csak akkor használhatják, amidőn az illetők birtokukat másként, mint az idegen községen keresztül el nem érhetik.

A palackbor forgalombahozatala. Fölmerült esetből kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a belügyminiszter, hogy kereskedővel szemben e tartalomnak meg nem felelő felirású címkével ellátott palackboroknak rak-táron való tartása is megállapítja a forgalombahozatal tényét.

A szarvasmarhatenyésztés fejlesztése. Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter a köztenyésztetek számára beszerzendő apa-állatok ügyében úgy intézkedett, hogy a tenyészállatok kedvezményes áron és kedvezményes fizetési feltételek mellett a gazdák nagyérdeklődésével aránylagosan megfelelő számban szereztessenek be és ehhez képest a tárca hitelét a miniszterelnök, még mint pénzügyminiszter, 7.000.000 koronára emelte föl. Az új rendszer alapján, mely az eddigi tapasztalatok szerint teljesen bevált, a gazdasági felügyelőségek rendkívüli tevékenységet fejtenek ki. Már a múlt hónap végéig az engedelmzett hitel felét meghaladó összegben vásároltak és juttattak az egyes községeknek tenyészapa-állatokat. Mivel azonban még mindig a tenyészidő elején tartunk, egész bizonyos, hogy az engedelmzett hitel erre a célra felhasználják és ezzel újra nagy lépéssel viszik előbbre az ország szarvasmarha- és sertésenyésztését.

A postai bélyegzők olvashatatlansága miatt a budapesti kereskedelmi és iparkamara felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, melyben rámutatott a postai bélyegző lenyomatok nagy jelentőségére, különösen a váltó ügyekben, amikor gyakran perdöntő fontossága van annak, hogy hol és mikor adatott fel a vitában szereplő üzlettel. A kereskedelmi miniszter teljesen méltányolva a kamara okfejtését, rendeleti uton intézkedett az iránt, hogy a postahivatalok a feladott és érkezett leveleket az ismételt kiadott utasításnak megfelelően és különbeni szigorú eljárás, sőt érzékeny bírság terhe alatt olvasható bélyegzőlenyomatokkal lássák el. Ily lenyomatok lehető elérése érdekében egyenként tervbe vették azt is, hogy a postahivatalok tökéletesített rendszerű bélyegzőkkel láttassanak el.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Gazdasági Egyesületek a Balatonnál. A «Magyar Gazdaszövetség»-nek Darányi Ignác elnöklésével Siófokon június 19-én tartandó országos gazdagyülésére serényen folynak az előkészületek országszerte. Nemcsak a gazdakörök, hanem a vármegyei gazdasági egyesületek zöme is külön csoportokban vonul föl tagjaival a nagyszabású gyűlésre, mely méreteiben előreláthatólag az összes eddigi gazdagyületeket felül fogja mulni. Legutóbb a Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesülete, a Bács-megyei, az Erdélyi és az Alföldi Gazdasági Egyesületek, valamint a Somogy-megyei Hitelszövetkezetek Szövetsége határozta el, hogy csoportos kirándulásban vezető tagjait a siófoki nagygyűlésre. A «Magyar Gazdaszövetség» a gyűlés meghívóit már mind szétküldte. Aki szerdáiig meg nem kapja s arra igényt tart, a Szövetség titkári hivatalánál jelentse be ebbeli kívánságát.

Baromfi tenyészkerületek. A földmívelésügyi minisztérium a baromfitenyész-

tés nivójának emelése szempontjából évente cserebaromfi kiosztást szokott vidékenként tartani. Szükségesnek véli a miniszter ur, hogy az ország tenyészkerletekre osztassék fel és minden vidéken, vagy vármegyében, az ottani viszonyoknak legjobban megfelelő és már eddig is leginkább elterjedt és kedvelt baromfi fajta tenyésztessek és osztassék ki cserébe. A tenyészkerületek megállapítására vonatkozólag a földmivvelésügyi kormány a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének a véleményét kérte ki. Az egylet most kérdést intézett a vármegyei gazdasági egyesületekhez, hogy azoknak, a helybeli viszonyok ismerete alapján beadott véleményei alapján a kormánynak előterjesztést tehesen.

— **A MSzOE. idei közgyűlése.** A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete f. hó 21-én (kedden) délután 4 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen az igazgató-választmány jelentést tesz múlt évi működéséről, bemutatja a számadásokat és azokra vonatkozólag felmentést kér és előterjeszti a f. évi költségvetést. Ezután pedig azoknak az igazgató-választmányi tagoknak, kiknek 6 éves mandátuma letelt és a számvizsgáló-bizottság választása kerül sorra. Majd Drucker Jenő egyesületi igazgató tart előadást «Borászatunk közgazdasági jelentőségéről», Krenedits Ödön egyi. tag pedig «A mértékletességi szövetség feladatai»-t fogja kifejteni. A közgyűlést követő napra kirándulás terveztetik. Mindazok az egyesületi tagok, akik a közgyűlés alkalmából Budapestre és vissza lakóhelyükre a MÁV-on utazási kedvezményt óhajtanak igénybe venni, azok jelentsék ezt be idejekorán a MSzOE. igazgatóságánál és mellékeljenek 30 fillért bélyegeken.

— **A Jurenák eke-próba elhalasztása.** A május hó 22-ikére kitűzött eke-bemutatást a «Jurenák szab. ekegyár részvénytársaság» Párkány-nánai uradalomban elhalasztotta, mert a puha talaj most e célra nem megfelelő.

— **Az Állatorvos-Egyesület szakülése.** F. hó 6-án tartotta a Magyar Országos Állatorvos-Egyesület Gruber Henrik székesfőv. állategészségügyi előadó elnöklete alatt LXXIV. szakülését, amelyen a szépszámu hallgatóság előtt, a napirenden levő két előadás közül az elsőt Betegh Lajos állategészségügyi felügyelő tartotta «Az ultramikroszkópos vírusok és az ultrafilter» címmel. A legújabb eljárások és eszközök ismertetése után részletesen beszámolt s lekörű vizsgálódásainak eredményéről s eközben szerzett észleleteiről. Hutyra Ferenc dr. elismerő szavai után Zimmermann Ágoston dr. főiskolai tanár tartotta meg az «Adatok a kérődzők gyomrának összehasonlító anatómiájához» című előadását, a melyhez a teve gyomrán végzett vizsgálódásai és megfigyelései szolgáltatták az alapot. A szakszempontból igen értékes értekezése folyamán megdöntötte azt a balhiedelmet is, amely a teve gyomrának vizartó edényeiről mint a sivatagban utolsó vízbeszerzési forrásokról általános, rámutatva arra, hogy ezek az edények szintén emésztőszervek és az abban levő váladékot még a szomjhalállal küzdő ember sem tudja elfogyasztani.

— **A baromfitenyésztők gyűlése.** A «Baromfitenyésztők Országos Egyesülete» Pirkner János elnökével igazgatóválasztmányi ülést tartott, melynek egyik legfontosabb tárgya a Budapesten rendezendő országos baromfikiallítás számadásainak megállapítása volt. Jandaurek Vince ügyvezető alelnök javaslata alapján egész terjedelmében elfogadták a kiállítás költségvetését, melynek realitását a földmivvelésügyi kormány segítsége fogja biztosítani. Örömmel fogadta a választmány Góger László minisz-

teri osztálytanácsos bejelentését, mely a legnagyobb készséggel helyezi kilátásba a földmivvelésügyi miniszter támogatását. Winkler János titkár jelentette be ezután, hogy a standard kidolgozó-bizottság folytatta működését és befejezte a wyandette tyukfajta standardját. Tárgyalták a földmivvelésügyi miniszter leiratát, mely szerint kívánatos volna, hogy az ország a baromfitenyésztés szempontjából is tenyészkerületekre osztassék és vármegyénként megjelöltessék, hogy az egyes vidékeken éghajlati, talaj- és gazdasági viszonyokra való tekintettel mely baromfifajták tenyészítése a legindokoltabb. Az egyesület az illetékes társadalmi tényezők megkérdezése után fog véleményét mondani a miniszter megkeresésére.

— **Ujabb állatbiztosító szövetkezetek.** A «Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Társaság» nagy erővel folytatja az állatbiztosító szövetkezetek szervezését. Ujabbban a trencsénmegyei Ócsad, a krassószörénymegyei Bársonyfalva és Ilyéd, a marostordamegyei Galambod, a máramarosmegyei Teresbesfejrpatok és Aknasugatag, a csikmegyei Csikszentgyörgy, a kolozs megyei Mezőörményes és Mezőkirályfalva, valamint a fejérmegyei Csákvár községekben alakítottak állatbiztosító szövetkezeteket, melyeknek szervezése körül különösen sokat fáradoztak a községek vezető emberei.

— **Méhészek gyűlése.** Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület Szilassy Zoltán orsz. képviselő, ügyvezető alelnök elnöklésével f. hó 9-én tartotta gyűlésén Sulyok Mór alelnök az évente kiosztani szokott méhészeti eszközök odaiteléséről tett jelentést, amelyet a választmány elfogadott. Tudomásul vették a méhlegelők javításáról szóló elnöki beszámolást. Nagyobb vita indult meg a Székesfehérváron rendezendő méhészeti vándorgyűlés megtartása fölött s mivel a kolozsvari országos méhészkongresszus, továbbá a bodenbachi nemzetközi méhészgyűlés is nagymértékben igénybe fogja venni a hazai méhészeket, a székesfehérvári vándorgyűlés elhalasztása mellett döntöttek. Foglalkoztak a «Méhészeti Egyesületek Országos Szövetségé»-nek ügyével is. A Szövetség erős fejlődésnek indult, a mennyiben egymásután lépnek be a kötelekébe a méhészeti egyesületek.

— **Nem lesz meg a szeszkartell.** A «Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete» a következő nyilatkozatot teszi közzé: «Minden demantálás dacára a napilapok egyrésztbe állandóan tartja magát az a hír, hogy az ipari szeszgyárosok részéről a mezőgazdasági szeszgyári érdekeltség bevonásával szeszkartell van készülöben. Minden félreértés elkerülése céljából megjegyezzük, hogy ezen mozgalomban részt nem veszünk és az időt különben sem tartjuk alkalmasnak arra, hogy most szeszkartell létesülheessen».

— **A «Pátria» közgyűlése.** A «Pátria» irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. f. hó 19-én tartja rendes évi közgyűlését. A 18 évi üzleti eredményről szóló jelentést az Igazgatóság még a múlt héten megküldte a részvényeseknek. A jelentés szerint a r.-t. 1911-ben 63.740 K. 52 fillér hasznot ért el. Az idén beváltásra kerülő 18. sz. szelvények, a tavalyi 32 K.-val szemben, 34 K.-val váltatnak be. A haszonból 5% a tartalék alaphoz csatoltatik, illetve az 90.000 K.-ra egészítették ki. 10.000 K. az Igazgatóságnak jutalék fejében adatik, 3.996.52 K.-át pedig a jövő évre visznek át az Igazgatóság javaslata alapján, mely javaslatához a felügyelő-bizottság is hozzájárult.

— **A siófoki országos nagy gazdaggyűlés programját** most állapította meg a Magyar Gazdaszövetség vezetősége. Eszerint a gazdák június 19-iki monstre tanácskozását Darányi Ignác szövetségi elnök fogja megnyitni nagyobb beszéddel. Utána a mező-

gazdasági termelés védelméről Bernát István igazgató, a nemzeti földbirtokpolitikáról Meskó Pál, a gazda jövedelméről és a mezőgazdasági termények értékesítéséről pedig Ovári Ferenc orsz. képviselő tart előadást. A délelőtt feltizenegy órakor kezdődő nagygyűlést déli felkeltő órákor társasbéd követi, melynek rendezését a siófoki nők vállalták el. A társasbédre a 3 korona részvételi díjnak «Siófoki Országos Gazdaggyűlés Rendező-bizottsága; Siófok» címre történt befizetésével egyidejűleg június 4-ig kell jelentkezni. Kedvezményes vasuti jegyváltásra (Máv. és Déli-Vasut) szóló igazolásokat minden június 4-ig jelentkező résztvevőnek 20 fillér értékű bélyeg ellenében küld a «Magyar Gazdaszövetség» (Budapest, IX. Üllői-ut 25. I.) titkári hivatala. Akiknek éjjeli szállásra van szükségük, azoknak kielégítéséről, szintén előzetes jelentkezés után, a siófoki rendezőség gondoskodik. Mivel a vendéglátó balatoni érdekeltség minél előbb tudni óhajta egy a gyűlésen, mint az ebéden és hajókirándulásokon résztvevők számát, fölkéri a gazdaszervezeteket és az egyeseket is, hogy mielőbb küldjék be jelentkező-lapjaikat.

— **A Gazdák Biztosító Szövetkezetének** jégbiztosítási osztálya az alábbi körlevelet bocsájtotta ki és küldte meg a szerkesztőségnek is: «T. Cim! Szives tudomására hozzuk, hogy az idei közgyűlési határozat szerint alapszabályaink 104. §-a értelmében Szövetkezetünk 5% díjvisszatérítést ad az 1911. évben befizetett tiszta jégdíjak után, ezenkívül 5% külön engedményt nyújt az 1912. évi tiszta jégdíjak után mindazon biztosított tagjainak, kik az 1911. évben nálunk voltak akár egy, akár több évre jégekár ellen biztosítva és a folyó évben ismét Szövetkezetünknel biztosítanak jégekár ellen.

Ezek mellett szives figyelmébe ajánljuk azon további előnyöket, melyeket jégbiztosításoknál Szövetkezetünk nyújt biztosított tagjainak. Ugyanis Szövetkezetünk amugyis méltányosan mérsékelt alapdíjtételeiből a biztosított tagok érdekeinek szem előtt tartása mellett a fentiekben kívül még a következő kedvezményeket nyújtja és pedig: 10.000 kor.-ig terjedő takarmány, tengeri és kalászosok biztosításánál 10% engedményt, 20.000 kor.-ig terjedő takarmány, tengeri és kalászosok biztosításánál 5% engedményt nyújt és továbbá, ki 5 évre adja fel biztosítását, e kedvezményeken kívül további 5% tartamengedményben részesül, sőt ezenfelül azon tagjainak, kik 5 évre biztosítottak és az előző évben káruk nem volt, minden évben külön-külön 2% engedményt nyújtunk. Ezen utóbbi külön kedvezmény azon tagjainknál, kik 10 év óta kitarítottak Szövetkezetünk mellett s közben károsodást nem szenvedtek, a folyó évben már 20% rendkívüli engedménynek felel meg. Az összes itt felsorolt engedmények a kötvényben felszámított díjból azonnal leszámítatnak.

Fentiek egymagukban is bizonyítják Szövetkezetünk azon alapelvét, mely kizárja a nyereszkesedésnek még a látszatát is és igazolja azt a feltevést, hogy csak akkor következhetik be a jégbiztosítás díjainak általános olcsóbbodása, ha a gazdaközönség Szövetkezetünkben tömörül, hogy így a jégbiztosításból eredő felesleget részint külön kedvezmény alakjában, részint alapszabályaink 104. §-a értelmében díjvisszatérítés címén elnyerhesse.

Végül utalunk múlt évi zárszámadásunkra, melyből kitűnik, hogy összes tartalékaink immár 1.715.601 K-ra emelkedtek, úgy hogy ezen körülmény, mint az is, hogy Angliában kötött szerencsés viszonybiztosítási szerződéseink folytán, még a lehető legrosszabb jégekárosodást is fel-

tételezve, alig lehetséges, hogy az összegyűjtött tartalékainkat bármikor fel-emészsze.

Továbbá szíves tudomására hozzuk azon körülményt, hogy a «Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének» véleményezése folytán Szövetkezetünk elhatározta, hogy ha a biztosított tag a kármegállapítást nem fogadja el — a kötvényfeltételek 34. §-a alapján megalakítandó szakbizottság vezetésével megbízott elnököket az eddigi gyakorlattól eltérőleg — nem az igazgatóság, hanem a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége fogja évről-évre kijelölni, illetve kinevezni. Szíves üdvözlettel Gazdák Biztosító Szövetkezete *Emödy s. k. Nérei s. k.*

— **A kender- és len-műáztatók létesítésének támogatása.** A kender- és len-hazánkban még ma is mintegy 120.000 kat. holdon természetek s vele még ezidőszert tulyomóan kisgazdák foglalkoznak, akik a szántóföldön termesztett kender- és lenkórót maguk áztatják és dolgozzák fel. Az áztatókat több helyen be kell sütni valamely közegészségügyi vagy vízügyi érdekből és ilyenkor a termelés is megszűnik. Mivel ez mezőgazdaságunknak és iparunknak károsodását jelentené, a földmívelésügyi miniszter arra törekszik, hogy ott, ahol a házi kendertermelés jelentőséggel bír és az áztatóviszonyok kedvezőtlenek, a len- és kendertermelést műáztatók létesítésével tegye lehetővé. Erre az 1904. évi XIV. t.-c. a földmívelésügyi miniszternek fokozottabb mértékben nyújt módot. A támogatás egyrészt a műszaki tervek és költségvetések elkészítése, másrészt a bérrendezési költségek egy részének a földmívelésügyi tárca terhére vállalásával történik. A községi műáztatók létesítésének felkarolása Szérenyi Béla gróf földmívelésügyi miniszter intézkedése folytán már eddig is számottevő eredményre vezetett. Az 1910. év végéig 26 vármegyében 97 községben történtek műszaki felmérések, melyek eredménye nyomán a tervek 35 község számára elkészültek és 9 helyen befejezést nyertek. 1911. év folyamán kenderáztatók érdekében helyszínelés volt 14 községben, terv és költségvetés készült 2 község részére.

— **A bécsi husnagyvágó.** Valahányszor nálunk a városi fogyasztók az élelmiszerek s elsősorban a husdrágaságáról panaszkodnak, mindannyiszor a Lueger által alapított híres bécsi nagyvágót emelegetik, amelynek utáztatását nálunk is kívánják. Érdemes tehát erről az intézményről egyet-mást közölni. Eleinte mint községi üzemet akarták létesíteni, később mégis 5 millió alaptőkével részvénytársaság formájában alakult meg s maga Bécs városa volt az egyik főreszvényes. Az első üzlet-évet, mely közel másfél esztendőre terjed, 744.000 korona veszteséggel zárták s levágtak 30.800 darab szarvasmarhát. A másik évben a vágás 17.263 darabot tett ki s a veszteség 252.000 koronára csökkent. 1908-ban 12 millió korona forgalom mellett 52.000 korona nyereséget értek el, míg 1909-ben 16.5 millió forgalom mellett is több mint 300.000 korona volt a társaság vesztesége. Résztvevő a husnagyvágó az argentinai husbehozatalban is, de ez sem segített rajta. Eddigi fennállása óta 1.6 millió korona veszteséget szenvedett.

— **Gyógynövénygyűjtők tanfolyama Kolozsvárott.** Julius 29-től augusztus 6-ig a kolozsvári gazdasági akadémiában felkészít és tanítók számára a gyógynövény szedés módjait elsajátítása céljából nyolcnapos tanfolyamot rendeznek. A résztvevők ingyen lakást és 64 korona általányt kapnak. Mindössze husz hallgatót vesznek föl. Előnyben részesülnek azok, akik a hegyvidéki, fölvidéki, vagy erdélyrészi miniszteri kirendeltség területén működnek s akiket valamelyik miniszteri kirendeltség fel-

vételre ajánl. A fölvételi kéréseket június 15-ig vagy a kolozsvári gazdasági akadémiához, vagy az említett miniszteri kirendeltségekhez kell küldeni. Miniszteri engedéllyel esetleg olyanokat is felvesznek, akik állami segítséget nem óhajtanak igénybe venni.

— **Szőlőkiállítás eszméje.** Paikert Alajos, a Mezőgazdasági Múzeum öre azt az eszméjét közölte a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületével, hogy az egyesület rendezzen az idén szőlőkiállítást, nem tisztán csemegezőlővel, hanem bor- és csemegezőlővel. Az egyesület ezta tervet valószínűleg meg fogja valósítani, annál is inkább, mert a Mezőgazdasági Múzeum egyik udvara gyümölcskiállítás céljára van tervezve és tisztán szőlőkiállítás már régen nem volt. Mi a szőlőkiállítás eszméjét pártoljuk és örvendénénk, ha csemegezőlőtermesztő gazdáink, de a borszőlőkkel is fellépni akaró termelőink minél számosabban vennének azon részt. A kiállításra Mathiász János, a híres hibridizőr is részt vesz, ha sikerülni fog nyélbe ütni a kiállítást.

— **Borhamisító elítélése.** Olyan régen nem közölt lapunk borhamisítási ítéletet, hogy egyes optimisztikus emberek talán már arra gondoltak, hátha már megszűnt Magyarországon a borhamisítás. Ime oly nagyarányu borhamisítás nyomára jött most az illetékes hatóság, amelynél nagyobb még alig lepleztek le tíz év alatt. Az elítelt Wolf Arnold kisszentmártoni borkereskedő, akinek vétké az, hogy víz és romlott seprő felhasználásával, cukor és víz alkalmazásával hamis bort készített, még pedig összesen 78,343 litert. A belügyminiszter, mint III.-ad fokú hatóság 30 napi elzárásra és 1000 korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén további 50 napi elzárásra ítélte, tehát lényegesen szigorította a két elsőfokú hatóság ítéletét. A jogerős ítélet továbbá az elítelt költségén a «Borászati Lapok»-ban, a «Budapesti Hírlap»-ban, a «Soproni Napló»-ban, a «Nemzetőr»-ben, a «Radikál»-ban, a «Westungarischer Volksblatt»-ban és az «Ödenburger Zeitung»-ban közléteendő.

— **A sepsi oltvölgyi halászlászi társulat** f. hó 6-án tartotta évi rendes közgyűlését Sepsiszentgyörgyön, Daday Vilmos elnök vezetésével. Az elnöki megnyitó után Imreh Béla vm. gazdasági e. titkár jelentette, hogy a tavalyi nagy áradások folyamán az Olt vize hét ízben is elöntötte az egész árteret. A halak ott le is ivtak, de ivadékaik nem juthattak vissza a folyó medrébe és ez által a társulat érzékeny kárt szenvedett. A közigazgatási hatóság a halászlászi kihágások ügyében 20 esetben hozott jogerős ítéletet. Az elmarasztalt pénzbüntetések összege 911 K; 8 darab háló elkoboztatott. A társulat vizszakaszon 16 vidrafogó vasat helyezett el. A számvizsgáló-bizottság nevében br. Szentkereszthy Béla elnök javasolta a felmentvény megadását. A társulat 1911. dec. 31-én 3151.51 K pénztári készlettel rendelkezett. A jövő-évi költségelirányzat összege 4119 K. A pénztári maradvány 320 K-val lenne kevesebb az ideinél, aminek oka az új partörök alkalmazása. Az őrzésre egyébként államsegély kérését határozták el. A halállomány fokozása érdekében, miután eddig a törpeharcával folytatott kísérletek eredményre nem vezettek, utasította a közgyűlés az igazgatót, hogy gazdaságosabb halfaj — esetleg szívárványos pisztráng — behozatala iránt tegyen lépéseket. A földmívelésügyi miniszter a társulatnak a tenyészrások betelepítésére vonatkozó törekvését hajlandó támogatni. Az igazgató ennek alapján utasított, hogy a szomszédos Csikvármegyei Oltszakaszon megalakult «Alsó oltmelléki» és «Felső oltmelléki» h. t. igazgatóságától 3000 darab tenyészrác beszerzésének lehetőségére nézve tájékozást szerezzen. Annak alapján a társulat aztán kérelmezni fogja a minisztérium segítségét. (—p.)

— **Vihar minden felé.** Óriási szélvész sivitott végig az erdélyi vármegyékben a héten, amelynek borzalmas hatását bizonyára olvasta mindenki. Száz számra döntötte le a házakat, fákat csavart ki tövestől és több vidéken tönkretette az idei gyümölcsstermet a széllel együtt járó jégvihar. A mezőgazdasági tetményekben okozott károk nagyságát a gazdasági tudósítónak a minisztériumba küldendő jelentéséből fogjuk csak meglátni pontosan.

— **A forgalmi zavarok megszüntetése** végett a tavaly számos gazdasági egyesület és a kereskedelmi és iparkamarák is több felterjesztést intéztek a Máv. igazgatóságához és a kereskedelemügyi miniszter urhoz. Most amikor a személydijszabást fel-emelték, a sok ígéret és toldozó-foldozó ujtás helyett jó volna, ha a minisztérium a bevétel többletet a forgalmi zavarok végleges kiküszöbölésére fordítaná, még pedig idejében, hogy az őszi nagy szállítások alkalmával a tavalyi bajok és panaszok egy része már orvosolva legyen.

— **A mezőgazdasági termelés és értékesítés szervezése.** A «Hangya» nagyszabású tervvel foglalkozik. Hatalmas szervezete révén elsősorban a baromfitenyésztést és a tojástermelést, továbbá a tej és tejtermékek, a kerti vetemények közül a bab, borsó és mák, de azután a méz-, zöldség- és gyümölcsstermelés fejlesztését és e mezőgazdasági cikkek előnyös értékesítését akarja felkarolni. Ezt a célját természetesen a kebelébe tartozó szövetkezetek révén igyekszik elérni és azért arra kérte most szövetkezeteit, hogy jelentsék be nála, hol vannak alkalmas területek, ahol egyes élelmiszerek nagy tömegben való termesztését lehetne biztosítani. Tudassák azt is a szövetkezetek, hol van a lakosságban hajlandóság arra, hogy fent felsorolt mezőgazdasági termények fokozottabb mértékben való termelését felkarolná. — Ezt a jelentőségteljes hírt is nagy örömmel közöljük.

— **A szőlők helyzete Franciaországban.** A késői fagyok több helyen jelentékeny károkat okoztak. Tekintve, hogy a szőlők most már országszerte kifakadtak, újabb fagyok rendkívül nagy csapásokat okozhatnak. A fagyok Algeriát is erősen látogatták és kivált a síkfekvésű szőlőkben okoztak nagy károkat, a dombos részek fagymentesek maradtak. A szőlők jövőjének bizonytalansága a borüzletben is érezhető. A borvevők tartózkodó álláspontra helyezkedtek, amíg a késői fagyok ideje el nem mulik.

— **A székesfővárosi tattersalli és lóvásártelep lóvásárainak programja az 1912. évre.** a) Országos lóvásárok: június hó 2. és 3-án, augusztus hó 25. és 26-án, november hó 10. és 11-én. b) Luxusló vásárok: szeptember hó 29., 30. és október hó 1-én. c) Heti lóvásárok: minden hétnél csütörtök napján s ha ez ünnepre esik, szerdán tart. meg. d) Mémólóvásár: okt. 8., 9. és 10-én. e) Állami ménésintézeti lovak árverése: október hó 4-én. f) Dijlovaglás és díjugratás május hó 20-án.

— **Borkivitelünk emelkedése.** Az országos statisztikai hivatalnak külkereskedelmi forgalmunkról napokban közzétett márciusi kimutatása szerint hordóborkivitelünk a folyó év első negyedében 440.357 métermázsá volt a múlt év ugyanezen időszakában kivitt 214.041 métermázsával szemben. A hordóban kivitt borok értéke a folyó év első negyedében 16.814.994 korona, a múlt évi 6.974.272 koronával szemben. Ezek szerint a múlt évhez képest a kivitel mennyisége 87 százalékkal, a kivitel értéke pedig 142 százalékkal emelkedett az első évnegyedben. Az idej. emelkedés annál örvendetesebb, mert már a múlt évben is tetemesen meghaladta borkivitelünk az előző évek kivitelét.

A Csikvármegyei Gazdasági Egylet igazgató-választmánya május hó 3-án Fejér Sándor vezetése alatt ülést tartott. Egy Csik-szeredában beállítandó állami minta zöldségtermelő telep létesítése tárgyában az egyesület kérelmére jött leirat és székelykirendeltségi átirat kapcsán hosszabb eszmecsere fejlődött ki s örömmel vétettek tudomásul, hogy a földmiv. és kertészeti telep felállítását kilátásba helyezte. A vármegye községekben elharapozott zuglegettel megszüntetése iránt a vármegye alispánja útján tett szigorú intézkedések megnyugvással vétettek tudomásul. A f. hó 16. 17. és 18-án Brassóban rendezendő országos állatképzés az egyesület képviselőiben Kiss Ernő, Lázár Miklós, Kovács János és T. Nagy Imre igazgató-választmányi tagok küldtek. A vármegye 1911. évi földmiv. és közgazdasági állapotáról szóló közgazdasági előadói jelentés, valamint az irodának megküldött szakkönyvek és kiadványok tudomásul vétettek. Irodg megbízott, hogy a folyó év tavaszán a kiosztásból megmaradt konyhakerti magvakot a jelentkező egyesületi tagoknak ingyen ossza ki. Kiss Ernő igazgató-választmányi tag indítványa folytán a vármegye megbízott, hogy a bika-vásárok es felülvizsgálatok szigorubb és egyöntetubb eljárására vonatkozólag készítsen szabályzat-tervezetet és azt terjessze gyűlés elé. Czikó Sándor Igazgató-választmányi tag indítványa folytán a vármegye törvényhatósági bizottsága felkéretni határozott arra, hogy a birtokrendezési eljárások megkönnyítése végett a birtokrendezésről és mezőrendésről szóló törvények revízió alá vételét az országgyűlésnél kérelmezze. Lázár Miklós igazgató-választmányi tag indítványa m. kir. földmiv. és kertészeti miniszter ur megkéretni határozott arra, hogy a helybeli földmiv. iskola tulajdonában levő gazdasági gépek és eszközök használata az egyesület tagjainak lehetőleg igen mérsékelt díj-fizetés mellett engedélyeztessék.

Az állatbetegségek országos összegezése, május 12-ről.

A betegség neve	Összesen		A mult heti állapothoz képest			
	közégség	udvar	közégség	udvar	közégség	udvar
Lépfene	193	204	19	23	—	—
Veszétség	198	205	8	—	—	4
Takonykór	47	55	—	—	4	5
Ragadós száj- és körmfájás	8	10	—	—	4	4
Juhhimlő	24	46	2	5	—	—
Ivorszervi hólyagos kiütés	45	135	—	—	12	22
Rühkór	342	577	—	6	8	—
Bivalyész	2	2	—	—	1	1
Sertésorbané	201	439	30	119	—	—
Sertésvész	636	1831	60	173	—	—

Losonci gyapjuvásár. A f. hó 9-én tartott vásárra körülbelül 1000 zsák gyapjut haztak, melynek mosatása többnyire kielégítő. A vásár vontatottan indult meg és a fizetett árak a tavalyiakkal szemben 5%-kal olcsóbbak voltak. Fizettek 100 kg.-ként paraszgyapjuért 240—280 koronát, uradalmi tételekért 300—360 koronát. Egy berlini tudósítás szerint a f. hó 8-án ott megtartott gyapjuaukcionon fizetett árak a tavalyi májusi árlappal szemben általában 10%-kal olcsóbbak voltak.

Uj állomásnevek. A kolozsvári üzletvezetőség közlése szerint, a kereskedelmi miniszter az üzletvezetőség területén fekvő vasuti állomások és megállóhelyek nevét május hó 1-től a következőképpen változtatta meg: Egeres ezentul Egeresi gipszgyárak; Kolozs sósfürdő ezentul Kolozsi alagut; Jegenye sósfürdő ezentul Egeres község; Hagymás ezentul Kishagymás.

Borhamisítási statisztika. A budapesti országos kémiai intézethez a mult év folyamán 242 fél részéről 564 borminta küldetett be mint olyan, melynél a hamisítás gyanuja merült fel. A vegyvizsgálat alapján azonban csak 83 félnek 169 fajta bora volt

hamisítottnak mondható, míg a többinél ily alapon a vád beigazolást nem nyert.

Allami borok árverése Budafokon. A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam pincéjében f. évi május hó 21-én délelőtt 10 órakor borárverés lesz. Eladásra kerül az állami szőlőtelepeken és ménésbirtokokon termelt borok egyrésze.

A bivalytej hamisítása. Magyarorszag egyes vidékein a bivaly nagyon el van terjedve. Teje a lakosság egyik főtáplálékát képezi. Hamisításának lehető meggátlása érdekében az országos kémiai intézet 670 bivalytej mintát vizsgált meg. Az ország legkülönbözőbb vidékéről különböző időkben beszerzett tejek vizsgálatáról Székely Salamon főügyész megállapította, hogy a bivalytej egyes alkatrészeinek arányszáma ingadozóbb, mint a tehénteje. A bivalytej kalóriája közötti különbségek még nagyobbak. És azt, hogy a bivalytejet lefölözték-e és mily mértékben, sokkal nehezebben lehet megállapítani, mint a tehéntejénél. A vizsgálati adatok szerint csak a nagyobb mérvű lefölözés állapítható meg. Kétes esetekben lehetőleg istállópróba által állapítható meg a tej rendes összetétele s csak ezen az alapon mondható határozott vélemény.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: TOKAJI LÁSZLÓ. ALAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK KOLOSZVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)
FÖLDBIROKRA
és a nagyobb városokban fekvő **H A Z A K R A**
15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel **LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET** nyújt.
A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve **AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET** bizalmi férriai adnak véleményét.
A KÉPVISELŐSÉG elfogad TAKARÉK-BETÉTEKET
és előnyösen kamatoztat.
Telefonszám 27.
2001

Eladó 50 drb.
szám feletti fehér erdélyi racka anya bárány
ára: páronként 16 korona. A törzs tiz év alatt négyszer volt díjazva. — Doboka. Barra Mózes m. kir. kincstári bérlő.
2746.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól! Óvakogjunk a hamisításoktól!
2745. Valódi S. v. védjegyü.

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb foszforosavas műtrágya!

Csak akkor valódi ha ilyen zsákban

van és eredeti ólomzár van rajta!

Hamisítástól szigoruan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjellezzel van ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphalabriken BERLIN, vezérképviselője
Budapest, VI., Andrássy-ut 49. Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat!

Eladó

üzem nagyobbítás folytán egy jó karban levő 12 lóerejű

„Höcker“-féle

félstabil gőzkazán.

Bővebb felvilágosítás szerezhető:

Papp Kálmán

nagybirtokosnál

Somogyom, (Kisküküllőmegye)

2742

Keresek szerényebb igényű ispánt, ki szőlő és mezőgazdaságban szerzett pár évi gyakorlattal bir, oláhul jól tud és az állást rövid idő alatt elfoglalhatja.
Kontz Zsigmond, Bonyha.
Kisküküllőmegye. 2738

Gazdaságban állást keres

egy földmérnök, ki jelenleg is parcellázással foglalkozik. Több évi tapasztalattal rendelkezik egy a mezőgazdaság, mint az állattenyésztés terén, mely tapasztalatokat részben a saját birtokán, részben bérbirtokon gyűjtötte. Nagy gyakorlattal bir és a foglalkozás iránti előszeretetéből keres állást. Szives megkereséseket kér: **Loesch János, földmérő, Temesvár** Ferenc-város, Molnár-tér 1. 2748

Gazdatiszt,

ki egy nagyobb gazdaságot huzamosabb ideig kezelt, **julius 1-ére** állást keres.
Cim: **Balázs Miklós Tancs, Kolozsmegye.** 2747

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

az osztr.-magy. cs. és kir., a román kir. és bolgár kir. udvaroknak állatgyógyászati cikkeiben szállítója, szabadalomtulajdonos, kerületi gyógyszerész

Korneuburgban, Wien mellett.

**KWIZDA-féle
RESTITUTIONS-FLUID**

mosóvíz lovaknak.

Ara egy üveg 2 korona 80 fill.

50 év óta használják udvari istállóban és verseny-istállóban, nagyobb megerőltetések előtt és után erősítőszert az erő visszaszerzésére, továbbá az izmok merevsége esetében stb., a lovakat a trainingben erőpróbákra képesíti.

Cimke- és csomagolás védve; valódi csak a fent látható védjeggyel.

Kwizda-féle

békavarkenőcs lovak és szarvasmarhák számára, 1 tégely . . . 2 kor.

Blister,

szárke, erős bedörzsölés, 1 tégely 2 kor.

Patakenőcs,

merev és törődött paták megvédésére, 1 szelence à 400 gr. K 2:50 fill.

Pataragasz,

mesterséges pataszaru, 1 rudacs 1 kor. 60 fill.

Kwizda-féle Kresolin-kenőcs patakonzerváló szer, 1 szelence à 1/2 kiló . . . 2 kor. 20 fill.

Köllka-pilulák, lovak és szarvasmarhák számára, 1 szelence 3 kor. 20 fill., 1 karton 1 kor. 20 fill.

Gillszta-pilulák, lovak számára, 1 bádogszelence ára kor. 3:20, 1 karton kor. 1:20.

Hashajtó-pilulák, lovak számára (Physie), 1 bádogszelence 4 korona. 2660 I.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve és naponkénti postai szétküldés a főraktár által: Kwizda Ferenc József cs. és kir. udvari száll., kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Wien mellett.

Kérjük gyárunkat meglátogatni.

CEMENTTETŐCSEREPEK, 2681 II.
CEMENTÜRTÖMBÖK,
CEMENTFALAZÓTÉGLÁK,
cementlapok,
alag és csatornázási csövek, lépcsők,
kerítésoszlopok, határkövek stb. stb.
legelőnyösebben

Dr. GASPARY

GÉPEIN ÉS FORMÁIN

állíthatók elő.

Legújabb ismertetési broszúra 443 sz. homok, kavics, bányahulladék, salak, stb., értékesítésére díjmentesen.

Különlegességi géptyár,

Dr. Gaspary & Co. Markranstädt,
Leipzig mellett. (Németország.)

Homokmegvizsgálás ingyen.

10% azaz tíz százalék

dijvisszatérítést ad

Gazdák Biztosító Szövetkezete

mindazon biztosított tagjainak, kik 1911. évben akár egy, akár több évre nála jégkár ellen biztosítottak, ha 1912. évben ismét a Szövetkezetenél fognak jégkár ellen biztosítani.

Igazgatóság:

Budapesten, VIII., Baross-utca 10.

Vezérképviselőségek: Arad, Budapest, Brassó, Debrecen, Kaposvár, Késmárk, Karlóca, Kolozsvár, Komárom, Losonc, Miskolc, Nagybecskerek, Pozsony, Szeged, Székesfehérvár, Temesvár.

Főképviselőségek: Békéscsaba, Dicsőszentmárton, Eger, Homonna, Ipolyság, Kassa, Kovászna, Kapuvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Nyiregyháza, Pápa, Pécs, Szabadka, Szombathely, Szekszárd, Tapolca, Veszprém, Zombor, ahol bővebb felvilágosítások kaphatók és biztosítási ajánlatok benyújthatók.

2008

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

Műtrágyát

Értékesítő

Szövetkezet

Budapest, V. kerület,

Fürdő-utca 8-ik szám.

400

holdas birtok

a Mezősége

Pusztakamarás község határában

1913. január 1.-től

kiadó.

Cim: a kiadóhivatalban.

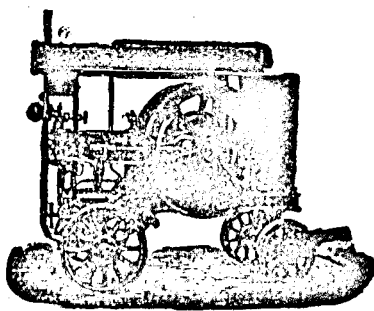
Elsőrendű BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,

VI., Váci-körút 37. szám.

Gyár:

Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben.

Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen.

Fekvő- és állóhengerű benzinmotorok, magasnyomású nyersolajmotorok.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

2686

I-SZOR
kevesebb
a gond,
II-SZOR
kevesebb
a munka,
III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
bordói keverék

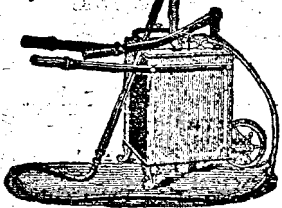
Lész állapotban nagyon erősen tapad a nedves levélre is
Bármily harmatnál permetezhet vele. Semmi üledéke nincs
Számítalan elismerő nyilatkozat!

Gyártjuk az eddig Dr. Aschenbrandt
szabadalmát képezett **Rézkénport és bordói port is.**

FORHIN-gyártó, Budapest,
VI., Váci-ut 93.

kérjen ingyen és bérmentve leírást.

A Heller-féle
„KING“
gyorsmeszelő és
fertőtlenítő gép
az ecset
munka 20-
szorosát
teljesíti

Legnagyobb megtakarítás
időben,
pénzben
és anyagban!

A „King“ kiváló gyorsmeszelő- és fertőtlenítő-gép sokoldalú
használhatósága miatt egy mezőgazdaságban sem nélkülöz-
hető. A szivattyúk teljesen tömör sárgaréz-ből készülnek, javító
sok majdnem teljesen kizártak. „King“ tömlővezetékekkel többet
teljesít, mint 20 ember ecsettel és mindenféle állványozás
és előmunkálattal feleslegessé tesz.

Ezen gép egy nap alatt kifizetődik.

Gyártók azonkívül: 2684

Pittore és Triumph
nevű gyorsmeszelőt is.

Meszelőm szivattyúval asonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva,
tehát nincsen eldugulás, nincsen piszkálás. Meszelőm ára (teljes felszerelés-
sel és gyümölcsfák permetezésére alkalmas két vagy háromágú (szóróval)
60 koronától 320 koronáig.

IG. HELLER, Bécs, II., Prater Schrotzberg-Strasse 1.
Kérjenek leírást. Képviselek kerestetnek.

KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Irodák:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)

Üzleti órák reggel fél 9-től déli fél 2 óráig.

Áruraktári osztály a pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogház: Király-u. 3. szám alatt.

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett
és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Leszámít váltókat, kisorsolt és egyéb értékeket mérsékelt kamattal mellett.

Jelzálogkölcsonőket készpénzben ad

2604

ház- és földbirtokra

10-60 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad
mellett.

Jelzálogkölcsonőket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen
ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Értékpapírokat vesz és elad, ezek eladását közvetíti.

Utalványokat állít ki külföldi piacokra.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett.

Zsákot, Zsineget,

2260

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert

FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest,
Nádor-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál
jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid
kiszolgálás. Ponyvakölcsonő infézet. — Tessék ajánlatot kérni.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsonőket, szerzek
konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egy-
tal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapoto-
kat, gyors és költséget kímélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től
adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen
katonai óvadéknál alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50
év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket.

A szelvények költségmentesen az Intézetnél Nagysze-
benben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál“ ki-
fizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:
magán- és bérházak, birtokok és béretek, erdők, bá-
nyák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

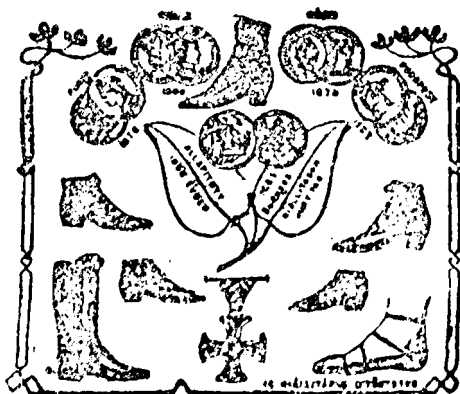
Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség

GOMBOS BENŐ Kolozsvár, FERENCZ JÓZSEF-UT
13. SZÁM ALATT. -
A „Nagyszebeni Földhitelintézet“ kizárólagos ügynöksége

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentgyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült
FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrende-
lések mérték után
de legbiztosab-
ban egy hasznáit,
a lábra találó cipő
beküldésével a
legjobb anyagból
és divat szerint le-
hetőleg gyorsan
teljesíttetnek.

2019

Számtartó-kulcsárt keresek,

30-40 korona havi fizetésre és teljes ellátásra

Teljesen megbízható, józanéletű, szorgalmas, nőtlen és
oláhul jól tudó fiatal emberek pályázatukat küldjék:

a kiadóhivatalhoz.

2651 I.

Eladó 2 darab igen szép, 7-8 éves

kis poni-ló

fekete és sárga színűek, hibátlanok.

Cím: a kiadóhivatalban.

2651 II.